

Årgång 40

MAGASINET

MEDLEMSTIDNING FÖR PAPPERS AVD 68

NR. 2 2022

Krönika

Ett mysterium för Anders Knutsson

Vykortet

Bryssel

Ordförande har ordet

**Att producera och köpa vapen är
dyrare än att bygga ett tolerant
samhälle!**

Samhället

Europa har åter fallit i den mörka furstens armar. Kriget härjar i Ukraina och tar många oskyldigas liv. Deprimerande bilder på tv nästan varje dag suger bort hoppet om att världen kan bli bättre. Ännu ett land som kommer bli förstört. Ännu ett land som kommer bli fattigt. Bilderna vi ser påminner väldigt mycket om kriget på Balkan. Vi människor lär oss aldrig. Jugoslavien var ett fint land att leva i. De flesta människor var nöjda med sin tillvaro. De som inte var nöjda var nationalister. Stimulerade av mörka krafter utifrån lyckades de till sist vända människor mot varandra. De utnämnde brödrafolket till sin värsta fiende. Blod började spillas och på fem år kastade man ett helt land 100 år tillbaka i utveckling.

Inte ens idag, 30 år efter kriget, är mitt älskade Bosnien på samma utvecklingsnivå som det var före 1992. Bilderna som kommer från Ukraina är nästan identiska. Framför mina ögon rullar en film som jag och många med mig redan har sett. Det är samma manuskript och samma regissör. Det är bara statisterna som är nya. Mina vänner: i morgon blir kanske VI dessa statister. Många av er tror säkert inte på det. Det gjorde inte jag heller 1990. Jag trodde inte att ett inbördeskrig skulle vara möjligt i mitt land. Men tyvärr såg jag det omöjliga hända.

Att en bror lyfte handen mot sin egen bror. VI behöver inte vänta och se. VI har möjligheten att stoppa detta redan idag. Mina vänner – nationalismen är ett virus som kan obotligt infektera vår hjärna och vårt hjärta! Den förminskar oss som medmänniskor och gör oss till hänsynslösa varelser som spottar på allt som är mänskligt. Det är ok att rusta landets försvar utåt men ännu viktigare att rusta vårt samhälle med tolerans.

Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. Det spelar ingen roll vad man har för religion, sexuell läggning eller vilket land man kommer ifrån. Man har samma rättigheter oavsett vilken färg man har på huden och oavsett vilken funktionsvariation man har. Kan inte vi acceptera det göder vi nationalismen och framkallar en tsunami av våld.

"Att producera och köpa vapen är dyrare än att bygga ett tolerant samhälle! I det arbete är du och jag oerhört viktiga!"

Vi har redan partiledare som tycker att ukrainska flyktingar är mer skyddsvärda än de från mellanöstern. Är det bara för att de är vita och kristna? Skulle min fantastiske frisör med kurdisk bakgrund vara en sämre människa än jag själv som var flykting från Balkan? Han är trevlig, kunnig och bidrar till samhället lika mycket som jag själv. Om vi vill värna om freden i världen har vi inte plats för sådana politiker med deras destruktiva och rasistiska tänkande.

En statsledare på Balkan sa nyligen: "Vi har tillräckligt mycket matreserver i vårt land men om våra grannar inte har det då har inte vi heller". Det är en sanning! Alla människor i världen måste känna sig trygga innan även vi i Sverige kan göra det. Att producera och köpa vapen är dyrare än att bygga ett tolerant samhälle! I det arbete är du och jag oerhört viktiga!

Bruket

Produktionen går på högvarv! Kunderna vill köpa våra produkter mer än någonsin tidigare. Vissa av dem har inte förstått att våra medlemmars ansträngningar är enorma för att de ska få sitt papper. Vårt företag har fått kritik i media för att vi inte har kunnat leverera papper i god tid. Vi kan inte trola med knäna! Situationen i världen är ansträngd! Stridsåtgärden mot UPM i Finland är berättigad! Våra kamrater behöver bra arbetsvillkor men samtidigt påverkar blockaden marknadsläget kraftigt. Efterfrågan på tryckpapper är större än vad producenterna kan ta fram. Våra medlemmar gör allt för att alla som vill köpa vårt fina papper kan få göra det. Men Covid-19 är inte klar med oss! Den skapar oreda i vårt led. Vi ställer upp för varandra och företaget för att kunden ska få sitt papper. Det borde uppskattas!

Aleksandar

Ditt inflytande över nästa avtal

När vi ska förhandla om nytt avtal i januari nästa år har vi förberett oss i ungefär ett år. Nu är det inte så att förberedelserna pågår dygnet runt under hela den tiden. Förberedelserna innehåller fem stora delar och en mängd detaljer.

Det börjar med en avtalskonferens. Där träffas cirka 75 personer, en från varje avdelning, förbundsstyrelsen och ombudsmän från förbundskontoret. Med föreläsningar och inspiration från andra organisationer startar vi diskussionerna om vad som är viktiga övergripande områden att utveckla och förhandla om den här gången. Det som framträdde lite mer tydligt som viktigt den här gången var anställningsformer, arbetstid, semester, sjuklön och såklart löneökningar och övriga ersättningar.

För att få åsikter direkt från medlemmarna i Pappers genomför vi en medlemsdialog. Med avtalskonferensen i minnet åker förbundsstyrelsen och ombudsmännen ut till alla arbetsplatser för att prata med avdelningsstyrelsen men framför allt med medlemmar i Pappers. Förhoppningen är att vi träffar 15 till 25% av medlemmarna. Har vi tillfälle deltar vi också på medlemsmöten. I år hör vi mycket om problem med möjligheten att få ledigt. Löneökningar är såklart också viktigt.

Samtalen kan handla om helt andra saker också, ofta det

som är aktuellt på arbetsplatsen just när besöket sker.

Till förbundsårsmötet har vi fått in motioner om avtalsförändringar. Inte så många men för de som skrivit någon av dessa finns det en stor chans att just den motionen pekar på något viktigt som finns med när förhandlingarna startar. Sista dagen för att sända in motioner har passerats men det finns fortfarande sätt att påverka. Prata med förtroendevalda, genom dem kan får du inflytande. Ungefär 15 % av medlemmarna i Pappers är förtroendevalda. Ordförande eller någon annan från avdelningsstyrelsen åker till möten där det diskuteras avtalskrav inför förhandlingarna. Ända fram till oktober, då det genomförs distriktsmöten, går det att påverka även om effekten blir större tidigare i processen. På förbundsområdet i slutet av november beslutas det om att inleda förhandlingar och vilka krav vi ska driva.

Vår motpart Industriarbetsgivarna som företräder arbetsgivarna är också förberedda. De kommer sannolikt med krav som begränsar din frihet och ökar sin egen rätt att bestämma över din tid. Det vi ser som förbättringar ser de som försämringar.

När förhandlingarna börjar behöver vi vara enade och starka tillsammans.

Pontus Georgsson

Pappers förbundsordförande

Samverkansmöte mellan säkerhet, brand, miljö och arbetsmiljö.

Det är viktigt att sammarbeta inom omnämnda områden. Samarbetet kommer lyfta arbetsmiljön på bruket samt ge alla anställda en större trygghetskänsla. På inledningsmötet beslutade vi att hålla ett möte per månad med undantag för semestermånaderna. De som kommer att kallas till möten är Arbetsmiljöingenjör, HSO och HSO ersättare. På två av mötena kommer vi bjuda in även El & säkerhetsansvarig, Brandskyddstekniker och Miljö och hållbarhetsspecialist.

Vi kommer ha följande fasta punkter på agendan:

- Hälsa och säkerhet.
- PIA-status-allvarliga incidenter, försenade PIA.
- Skyddsronder-status
- Projekt-status
- SSG säkerhetskommitté-information från senaste mötet.
- Kemikalier-status, riskbedömningar, regeländringar etc
- Brand & Säkerhet-status på den fronten

Brand & Säkerhet

På samma möte fick vi rapport från avdelningen Brand och säkerhet. Vi fick veta att man har bytt brandlarms-system för område Norr och Söder.

På vissa ställen kommer det sättas upp ett elektriskt larm istället för tyfon. Det gör man för att det är svårt att höra larm (PM 12 kontor har ett sådan).

Man informerade vidare att en ny larmstrategi för SO2 är på gång.

Måsar är inte bara vackra fåglar. De kan även bli farliga. Det har förekommit att måsar attackerat vår personal. För att få mer information om förekomsten av dessa måsat-tacker uppmanas anställda att rapportera om dessa i PIA.

Vi informerades även om att alkoholkontrollerna vid utlastningen kommer att utökas.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljörepresentanter informerade om att riskbedömning av dubbelpack är klar. Nästa område att riskbedömma är truckkörning vid utlastning.

Vidare informerade vi att Reebok skyddssko finns i sortimentet och kan beställas.

Vi fick veta att E-utbildningen i ergonomi är klar för lansering.

Lars-Åke Gardehed

Ny SO/KO

Pappers avd 68 välkomnar Lars-Erik Bjelke som vårt nya skydds- och kontakt-ombud!
Lars-Erik jobbar på PM 11 skiftlag 3.

Arbetsmiljömässa

Många intresserade besökare på mässan

Den 17 maj var det arbetsmiljömässa i Ask och Embla. Visning av skyddsutrustning, gjutning av öronproppar och utprovning av skosulor erbjöds. En av de som lät göra personliga öronproppar var Daniel Edenius.

- Vanliga öronproppar kliar i öronen och kåpor blir för varmt. Det här blir perfekt.

Några andra som gick runt och tittade på skyddsutrustning var Fredrik Persson och Mattias Olsson

- Bra mässa med mycket intressanta saker, jag hittade ett par provhandskar med touchfunktion för mobilen, säger Mattias.

- Det fanns också skyddsglasögon med tunna skalmar vilket är bra om man har hörselkåpor, säger Fredrik.

Det var bland annat Hasses Hyr, Synskärpan, Ejendals, Sundström, Cederroth, Helly Hansen, 3M, Peltor, HELA och industribrandkåren som deltog i mässan och visade sina produkter. Hos synskärpan kunde man testa sin syn. Man kunde också gå en tipspromenad och vinna fina priser.

Daniel Edenius får gjutmassa insprutad i öronen för att få formgjutna hörselskydd

Gunnar Hanze provade en utrustning som hjälper till att avlasta axlar, armar och skulderblad vid arbete med armarna över huvudet.

- En jättebra grej, man får hjälp att lyfta armarna och sedan att hålla armarna uppe. Så att man inte belastar axlarna så mycket. Jag och mina kollegor har slitna axlar och den här skulle vara jättebra.

Carita Holmberg

Fredrik Persson och Mattias Olsson är nöjda med mässan

Emma Sjögren får information om Cederroths produkter

Avdelningens representanter i eventet

Den 10 maj rullade bussen iväg till Stockholm med 14 förväntansfulla ungdomar från Hallsta Pappersbruk. Målet var Münchenbryggeriet i Stockholm och Pappers stora event för unga medlemmar, Ung2022.

När vi kom fram till Münchenbryggeriet blev vi indelade i grupper, totalt var vi 400 Pappersmedlemmar från hela Sverige. Under tre dagar skulle vi nu gå på seminarium och delta i grupparbeten.

Konferenciererna Emma Knyckare, Kodjo Akolor och Nour El Refai hälsade oss välkomna och vi fick schemat för dagen. Under dessa dagar fick vi gå på föreläsningar om bland annat kollektivavtal, förhandlingar, Suicid Zero och Machokultur. Vi fick även föreläsning om hur facket uppkom och vad vi som unga ska se till att göra inför framtiden. Föreläsningarna var intressanta och man lärde sig mycket. T ex höll Sofie Eriksson, riksdagsledamot (S), föreläsningen om kollektivavtal, det var nyttigt och gav en bra överblick över vad ett kollektivavtal är och hur viktigt det är. En annan föreläsning handlade om machokultur och de som gick på den blev nästan gråtfärdiga. Ett väl-

Emil Enqvist med artisten Kodjo Akolor

Elin Halén, Pontus Georgsson, Emma Sjögren och Hugo Berg från Fiskeby

digst aktuellt ämne om jämställdhet och att bli accepterad för den man är. Det är viktigt att jobba med dessa frågor som lever kvar i väggarna på något sätt. Man ska kunna må bra på jobbet och bli accepterad precis som man är och få samma möjligheter till utveckling, där är vi inte än.

I våra grupper diskuterade vi det vi hört på föreläsningen och gjorde grupparbeten. Efter dagarnas intensiva diskussioner och arbeten fick vi åka till hotellet och sedan vidare till kvällens festligheter. Vi hade artister som uppträdde på kvällarna, bland annat Miss Li och Ana Diaz.

Vi hade så himla kul och det var så roligt att få ta del av detta. Pappers satsade verkligen och resultatet blev succé!

Det var verkligen kul att träffa alla andra ungdomar från andra avdelningar, byta erfarenheter och höra hur de jobbar där. Känna gemenskap då vi kommer från samma typ av verksamhet. Häftigt att vi var så många. Vi fick extra bra kontakt med gänget från Braviken och Fiskeby, vi har planerat att fortsätta att träffas, besöka varandra och byta erfarenheter.

Nu är vi hemkomna med nyladdad energi och idéer om vad vi kan påverka på vår egen avdelning. Och vi ska verk-

Jonathan Hedin i mitten med andra Pappers ungdomar

Mattias Andersson, Elin Halén, Sonny Jansson, Emil Enqvist och Patricia Mäkilä

ligen se till att hålla denna grupp vid liv genom att göra roliga saker. Vi kommer att göra fler aktiviteter som korvgrillningen på centrumtorget och visa att det finns unga med en bra framtid på bruket. Och fortsätta att rekrytera nya unga medlemmar i avd 68, för vi är framtiden!

Emma Sjögren

UNG 2022 var ett roligt och lärorikt event för våra unga medlemmar. Att träffa andra ungdomar och utbyta erfarenheter med dem var värdefullt. De kom hem som en sammansvetsad grupp. Vår avdelning representerades av 14 ungdomar. Jag vill tacka företagsledningen att de gjorde möjligt för ungdomarna att åka i väg. Särskild vill jag tacka Robert Magnusson och Anders Wiklund för att de ställde upp och jobbade dubbelskift för att Elin Halén skulle kunna följa med.

Aleksandar

Vägen till ett eget nytt riksavtal

I Pappers historiebeskrivning är året 1996 viktigt. Det var det år som vårt riksavtal delades upp i två olika avtal. Ett nytt gemensamt avtal med tjänstemännen om allmänna anställningsvillkor samt ett riksavtal med de bestämmelser som inte passade in i detta avtal. Detta var en mycket stor förändring för Pappers medlemmar och det nya avtalet innebar tydliga förbättringar där våra medlemmar fick avtalslösningar som tidigare enbart hade varit förutnat tjänstemännen. I runda slängar uppgick värdet av förändringarna att Pappers medlemmar detta år fick ca tio procents ytterligare löneförhöjning.

Var sak har sin tid och från Pappers sida har vi upplevt att det blivit allt svårare att i avtalsförhandlingarna lyfta villkorsförbättringar som träffar arbetare. I stället har vårt gemensamma avtal påverkats negativt av att tjänstemännen och arbetsgiversidan önskat träffa ett avtal så snabbt som möjligt efter att det s.k. märket i avtalsrörelsen blivit klart.

Efter det att Pappers mottog en förhandlingsframställan från vår motpart om att inleda förhandlingar om att anta det huvudavtal som Svenskt Näringsliv och LO avser att träffa nu i sommar uppstod en förhandlingsmöjlighet. Strategin från Pappers sida i dessa förhandlingar var att vi gjorde bedömningen att Pappers förr eller senare kommer att ansluta sig till huvudavtalet. Detta då flertalet förändringar påverkar alla då dessa kommer införas i lag. Huvudavtalet innebär även betydande ekonomisk kompensation utöver det kommande statliga studiestödet samt utökad stöd vid arbetslöshet. Det uppstod därför en möjlighet att undersöka om det var möjligt att återgå till den ordning som gällde innan 1996 utan att behöva acceptera några försämringar av vårt avtal.

Efter intensiva förhandlingar har Pappers och vår motpart enats om att Pappers kommer att ansluta sig till huvudavtalet och att vi får ett eget nytt riksavtal som är en sammanslagning av nuvarande riksavtal och allmänna anställningsvillkor. Förändringarna börjar troligen

att gälla den 1 oktober i år. Bedömningen är att det nya riksavtalet är ett viktigt steg för att Pappers medlemmar ska få ett större inflytande över villkoren i avtalet. Framöver kommer det framför allt vara Pappers prioriteringar som kommer styra utfallet i avtalsrörelsen. Samtidigt som Pappers får ett eget riksavtal är de centrala parterna överens om att detta inte ska påverka övriga avtal som vi har tillsammans med tjänstemännen. Ett viktigt sådant avtal är samverkansavtalet. Det samarbetet ska vi fortsätta med och det är såväl Pappers, Industriarbetsgivarna samt tjänstemännen överens om.

Innan jul kommer därmed Pappers för första gången på 26 år växla avtalskrav som rör ett heltäckande riksavtal. Det kommer vara en avtalsrörelse där vi i Pappers hjärta kan fokusera på våra frågor. Det ser jag mkt fram emot!

Robert Sjunnebo
förhandlingschef

År 1938 tecknades ett huvudavtal mellan facket och arbetsgivarna. Huvudavtalet tecknades i Saltsjöbaden och kallas populärt för Saltsjöbadsavtalet.

Huvudavtalet tecknades av LO och SAF, Svenskt Näringslivs föregångare, med syfte att parterna skulle reglera förhållanden och lösa konflikter på arbetsmarknaden utan statlig inblandning.

Huvudavtalet sätter upp spelreglerna för arbetsmarknadens parter och täcker fyra områden; lösning av tvistefrågor, uppsägning av arbetare, ekonomiska stridsåtgärder samt samhällsfarliga konflikter.

Huvudavtalet har populärt kommit att kallas för Saltsjöbadsavtalet då det slöts på ett hotell i Saltsjöbaden. Den så kallade Saltsjöbadsandan beskriver det samförstånd mellan arbetsmarknadens parter som huvudavtalet är ett uttryck för.

Huvudavtalet gäller än i dag och de avtalsslutande parterna är Svenskt Näringsliv (SN) och LO.

■ 1 MAJ FIRANDET I HALLSTAVIK

Äntligen får vi fira 1: a maj på riktigt! Tillsammans! Så sa flera. Efter två år med pandemi och restriktioner kunde alltså arbetarnas dag firas "på riktigt" och inte som någon, i bästa fall, digital variant. Dock påminde moderatorn Göran Härngren om att Häverö och Hallstavik har hållit i traditionen även under pandemin och haft ett mindre fysiskt men säkert firande.

Tidigt i planeringen bestämdes att firandet skulle ske inne på Folkets Hus då tidiga maj kan bjuda på i stort sett vilket väder som helst – storm, regn eller t.o.m. någon decimeter snö.

De som talade på högtidsdagen var Markus Selin, riksdagsman; Ulrika Falk, oppositionsråd; Christer Hallingström, Kommunal och Aleksandar Srndovic avd 68.

Malin Berglund och Rolf Hedin sjöng och spelade.

Om något annat än glädjen kan sägas vara gemensamt för talen var det att de också genomsyrades av valrörelse, villkor på arbetsplatsen och givetvis Ukraina. Självklart yttrades också några nu ganska bekanta ord om att bryta segregation och den grova brottsligheten, att använda klimatomställningen för att skapa framtidens jobb och att ta tillbaka den demokratiska kontrollen över välfärden.

Extra kul var också att det bland de ca 60 deltagarna/åskådarna dök upp barnfamiljer!

Några av deltagarna skyndade vidare även till firandet i Norrtälje. Ett firande med traditionsenligt demonstrationståg skulle naturligtvis också ske i Stockholm och vid Norra Bantorget men det trippeln kan ha varit svårt att få till! Därför kunde Magdalena Anderssons tal ses på stor-skärm under firandet i Norrtälje.

Anders Lidén

Våra fina musiker Rolf Hedin och Malin Berglund

Riksdagsman Markus Selin (s)

Oppositionsråd Ulrika Falk (s)

Christer Hallingström, Kommunal

Aleksandar Srndovic, Pappers

Ett mysterium för Anders Knutsson

Strax innan lunch några dagar innan första maj, fyller jag rullväskan med dagens beställda böcker och beger mig mot Tempo. Där ska jag lämna in dem för vidare transport till deras läsare. Från bron kastar jag ett öga bort mot bruket. En bil fylld med massaved skramlar till bakom ryggen. Jag stannar och är i tankarna tillbaka till Sundsvall i början av 1990-talet där jag tycker mig ha gott om tid och därför obekymrad går runt viken i sakta mak.

På SCA tar företagsläkaren Anders Knutsson emot.

- Vi har inte mycket tid. Jag har väntat i två timmar, säger han.

Trots min miss förblir han avslappnad och när han visar mig runt tycks han ha glömt bort tiden.

I fabriken känner jag igen atmosfären från min tid på Boliden i Helsingborg där jag lastade saltsyra på järnvägsagnar och åren som fräsare på Scaniaverktyg. Nyligen har jag sagt upp mig från fjorton år som nattportier, för att ta reda på mer om förändringarna i arbetslivet.

Efter rundvandringen slår vi oss ner i fikarummet och går in på ämnet:

- Jo, vi hade en anställd här som jag tvingades sjukskriva på grund av ryggbesvär. I ett och ett halvt år blev han borta. Sen sökte han till en annan avdelning och ryggen blev bättre. Men efter ett år återkom värken. Jag skickade honom till ett rygginstitut i Stockholm som bekräftade problemen. Men han ville ju jobba, så han sökte till den tyngsta avdelningen, där man tar hand om massaved med

båtshake. Något värre för en dålig rygg kunde jag inte tänka mig, men mannen blev bättre.

Detta blev ett mysterium för Anders Knutsson. I rollen som företagsläkare såg han över arbetssituationen i sin helhet och upptäckte ett mönster. Mannen hade sparkats framför datorerna som åt sig in i verksamheten. Troligen var han inte själv medveten om att hans läs- och skrivförmåga var otillräcklig för de nya kraven.

Anders Knutsson gick vidare och det hela slutade med att 150 av de 600 anställda i två års tid fick fortbildning i läsning och skrivning på betald arbetstid.

För mig som själv har dyslexi var detta viktigt. Det var därför jag sagt upp mig från jobbet som portier på Helsingborgs flådigaste hotell och istället reste land och rike runt på jakt efter ordblindheten.

Men tiderna förändras och det som då skedde var bara början på en utveckling som jag kunnat följa. Idag tvingas vi alla läsa och skriva otroligt mycket mer än vad vi tidigare gjorde. Vi tänker inte på det men en forskare jag känner har gjort tidsstudier på de yrken som av många betraktas som "enkla". Städare, undersköterskor, chaufförer och andra läser, skriver och gör beräkningar mycket mer nu än då. Men läsningen sker inte i stora sjok, utan i korta sekvenser. Städarskan läser en beskrivning och doserar vätskan. Undersköterskan sitter kvar efter arbetstid för att hinna skriva dagrapport osv.

- Det här måste vara en självklar del i vårt arbetsmiljöarbete sa Dag Leander på Transportarbetareförbundet när jag och mina vänner i Dyslexiförbundet la fram vad vi visste.

Nu har jag lämnat in mina paket på Tempo och är tillbaka i Bokbutiken där vi bland 20.000 även har litteratur om läs- och skrivsvårigheter och dyslexi.

Torbjörn Lundgren,
författare och bokhandlare i Hallstavig

VALBORG I PARKEN

Våren välkomnades i år i Hallstaviks nya park invid Skeboån. En utmärkt plats att samla många människor på och där ingen biltrafik trasslar till det. Kl 18.00 gick marschen från centrumtorget och många människor deltog. Främst i ledet gick brandmännen med facklor som de sedan tände brasan med. Människor strömmade till från alla håll och vi upplevde ett härligt valborgsmässofirande.

Per Lodenius höll ett fint vårtal om frihet och Hallsta Gospel sjöng in våren. Övriga på scenen var Daniel Norén, Pick of Pieces och Grösgrop, sist ut var Brandbandet som avslutade kvällen med ett bejublat uppträdande till visan "Ekorren viftar på sin svans". Konferencierer under kvällen var Annika Österman och Conny Hedin.

Hos HSK Fotboll kunde man köpa korv, lotter och hembakt. Scouterna sålde fina fågelholkar.

Valborgsfirandet arrangerades av Brandmännens kamratförening, HSK Fotboll och Häveröstiftelsen.

För ljudet stod Roslagens Scenteknik, Hallstaviks Elverk bistod med el.

Carita Holmberg

Marscherande valborgsmässofirare

Valborgselden brann fint

Ungdomsbandet Grösgrop

Många människor kom till parken för att fira in våren

Pick of Pieces underhåller

Per Lodenius håller vårtal

Robert och Lars-Åke i samtal med Kim Terol och Johan Norberg

Medlemsdialog är en aktivitet som förbundet genomför årligen. Förbundets funktionärer besöker samtliga avdelningar och i samtalet med medlemmar stämmer de av Pappers fackliga kurs. Det är en ge och ta aktivitet. Medlemmarna både informeras och informerar. Det här året har vi besökts av Pappers förhandlingschef Robert Sjunnebo. Inledningsvis träffade han avdelningens kontaktombud. Robert gav dem en bild om det nya huvudavtalet. KO fick möjligheten att ställa även andra fackliga frågor.

Under lunchtimmen träffade man delar av platsledningen – Anders Thoren och Elias Holmgren.

Robert har samtalat med våra medlemmar på massabruk, UH och pappersbruket. De frågor som har dominerat samtalen var pension och arbetstider. Våra medlemmar betonade vikten av att man måste möjliggöra att anställda i hög ålder kan gå ner i arbetstid exempelvis genom att slippa göra utfyllnadsskift. Det nämndes att skiftarbetet sliter på hälsan och att skiftarbetare borde ha bättre villkor kring pensioneringen. Man diskuterade även lönefrågor och fortsatt utbyggnad av ATK.

Aleksandar

Robert i samtal med medlemmarna på förrådet

En trevlig diskussion i manöverrummet på massa

Välkommen till mig och mina kollegor!

**Vi vill gärna träffa dig och finns här för dig oavsett
var i livet du befinner dig.**

Första barnet • Barnspar • Körkort • Första boendet • Samboavtal
Byta bostad • Försäkringar • Skilsmässa • Pension • Guldkant
i tillvaron • Testamente • Bouppteckning • Starta eget
Företagsinvestering • Företagsfinansiering

Träffa oss när det passar dig.

Boka möte även morgnar, eftermiddagar
och kvällar utanför ordinarie öppettid.

Telefon Kundcenter: 0176 - 770 00
hallstavik@roslagenssparbank.se
roslagenssparbank.se

Vi ses!

**Öppettider
för spontanbesök**
måndag – fredag
10.00 – 12.00
samt torsdag kväll
16.00 – 18.00

Anna

Pappers avd 68:s årsmöte hölls i mitten av april.

Mötet, som brukligt, började med en parentation. Det är när man minns medlemmar som gått bort under året. Speciellt med den här parentationen var att det handlade om två verkligt namnkunniga inom avdelningen, Sune Alm och ”Skåp-Erik” Jansson (se in memoriam på annan plats i tidningen). Fint var att en annan legend, Johnny Karlson bevisade årsmötet och berättade om hur de hade träffats och lärt känna varandra genom SSU i ungdomens 1950-tal. En gång ordnades ett internationellt läger i Liège i Belgien som de åkte på. Denna resa återkom Erik till många gånger under åren och brukade då helt enkelt uttrycka det som ”fan, vad kul vi hade!”

Annars var det ett årsmöte nästan som vanligt, det vill säga nästan som vanligt exklusive alltför många pandemi-restriktioner. Dock hade underhållningen och gästande organisationer strukits från agendan.

Ekonomi är viktig för alla organisationer och en ekonomisk berättelse framlades och ett resultat fastställdes. Ett beslut om styrelsens ansvarsfrihet klubbades. I övrigt fastställdes en oförändrad lokal medlemsavgift.

Det första valet årsmötet gjorde var att välja Roger Berglund till mötesordförande. Sedan följde flera val, så som det ska vara på ett årsmöte. Ytterligare ett ordförandeval gjordes, den här gången till ordförande för avdelningen då Aleksandar valdes om för en ny tvåårsperiod.

Samma Aleksandar tilldelades också Pappers hederstecken för 25 år som förtroendevald. Passande nog var det avd 68:s nestor och hedersordförande, Johnny Karlson som delade ut förtjänstnålen. Formuleringen enligt stadgar-

Årets presidie. I mitten årsmötesordförande Roger Berglund

Johnny Karlsson håller minnestal om Sune Alm och Erik Jansson

na lyder ”till medlem som aktivt fullgjort uppdrag inom förbundet eller annat LO-förbunds verksamhetsområde i minst 25 år, kan efter avdelningsstyrelsens rekommendation erhålla förbundets hederstecken”.

Som avslutning kan förtäljas att den omvalde ordföranden i kapp med sitt guldpläterade förtjänsttecken.

Anders Lidén

Pappers hederstecken tilldelades i år till Aleksandar

Hederstecken

Medlem som aktivt fullgjort uppdrag inom förbundets eller annat LO-förbunds verksamhetsområde i minst 25 år kan efter beslut av förbundsstyrelsen erhålla förbundets hederstecken. Förtjänsttecknet delades ut för första gången på kongressen 1970 därefter har det delats ut endast en gång vid en kongress. Alla övriga har delats ut vid avdelningarnas årsmöten.

Avdelningens nyvalda styrelse

Emma

Jukka

Karolin

Anders L

Aleksandar

Gunnar

Anders W

Mikael

Lars-Åke

Tommy

Anna Lindh var ingen fnittrande väninna

Det är snart nitton år sedan Anna Lindh mördades. Tänk att tiden går så fort. Många av oss minns fortfarande vad vi gjorde när vi fick höra nyheten om hennes död.

Det var på morgonen den elfte september 2003 och på presskonferensen grät Göran Persson när han berättade att Sveriges utrikesminister hade mördats.

Anna Lindh var chef för Utrikesdepartementet, hon satt i Socialdemokraternas verkställande utskott och hade över trettio års erfarenhet av politiskt arbete.

Ändå dog hon som en kvinna, en mamma, en hustru. Det var så hon beskrevs efter sin död. Jag var med henne på NK när mördaren kastade sig över henne inne på avdelningen för damkläder. Efteråt beskrevs vi lite känslökletigt som två shoppande väninnor som gick döden till mötes.

Den där bilden har verkligen retat mig. Anna Lindh var en hårt arbetande politiker som gjort internationell karriär. Hon var på väg att bli Sveriges statsminister, allt pekade på att hon skulle efterträda Göran Persson 2004.

Hon var ingen fnittrande väninna, hon var en mycket seriös person.

När jag för några år sedan fick frågan om jag ville skriva en biografi över Anna Lindh tvekade jag först.

Ville jag verkligen tillbaka till det som var mitt livs trauma?

Men sedan tänkte jag att det är min skyldighet att vrida bilden rätt. Jag ville skriva en bok om den levande Anna Lindh och det har tagit mig några år, men nu är den klar.

Bokens titel "En människa kan mördas men inte idéer" är ett citat ur det tal Anna Lindh höll vid minnesstunden för Olof Palme. Hon stod honom nära, de var båda nyfikna och tillsammans ville de driva förnyelsen av den socialdemokratiska politiken.

När han rycktes bort förlorade Anna fotfästet. Hon hade svårare att komma överens med Ingvar Carlsson, de bråkade om Öresundsbron och det tog några år innan Ingvar plockade in Anna i regeringen. Hon blev en ambitiös miljöminister, men det var som utrikesminister hon nådde de riktigt stora framgångarna. Det var tack vare Anna Lindhs snabbfotade diplomati hon lyckades förhindra ett krigsutbrott i Makedonien. I dag när kriget rasar i Ukraina förstår vi hur viktigt det är att som Olof Palme och Anna Lindh alltid sträva mot fredliga lösningar.

Eva Franchell

Boken "En människa kan mördas men inte idéer" är en biografi över Anna Lindh utgiven på Albert Bonniers Förlag.

Eva Franchell, född 1952, är en svensk journalist, författare och före detta socialdemokratisk presssekreterare. Eva har undervisat i samhällsjournalistik på Stockholms universitet. Därefter var hon pressekreterare åt Anna Lindh från och med regeringsskiftet 1994 till och med våren 2000. Hon blev då presschef för TV4. Senare blev Eva återigen socialdemokratisk pressekreterare på Regeringskansliet, denna gång åt Berit Andnor.

I januari 2009 utkom Franchell med boken Vänninnan, som handlar om bland annat Egyptenvisningarna, vilket ledde till en stor debatt i svenska medier.

Lite om hållbarhet och väntans tider

Hållbarhet eller ”hållbar utveckling” är begrepp som ofta förekommer när det sätts upp mål för olika verksamheter i samhället. Enligt Wikipedia är det en princip som ”syftar till att både grundläggande mänskliga rättigheter och jordens ekosystem ska upprätthållas” Detta brukar delas in i tre dimensioner: Social hållbarhet, innebärande att verksamheter ska vara konstruerade så att de tar hänsyn till demokrati, medbestämmande och andra grundläggande mänskliga rättigheter, ekologisk hållbarhet innebärande att verksamheten inte tär i onödan på jordens resurser och ekonomisk hållbarhet innebärande att verksamheten motverkar fattigdom.

Själv tycker jag att det är en bra värderingsgrund att ta hänsyn till vid organisationsförändringar på en arbetsplats. Särskilt social hållbarhet då det främst är den dimensionen vi kan påverka och blir berörda av vid en sådan förändring. De övriga handlar mera om beslut i andra sammanhang och oftast på en högre nivå. Hållbarhet var även något vår arbetsledning ville att vi skulle ta hänsyn till under de träffar vi hade, där vi skulle dra upp riktlinjerna för hur vi skulle arbeta inom grupperna.

I rådande situation finns det flera faktorer som har en ne-

gativ inverkan på att leva upp till detta. Framförallt har vi, väldigt ofta varit tvungna att arbeta underbemannat. Detta har lett till att vi har fått prioritera bort många ”övriga arbeten” vilket bland annat lett till en ansträngd lagersituation, risk för stress och eftersatt städning. Det har även varit problem med att upprätthålla en tillfredsställande mötesstruktur vilket har negativ inverkan på den sociala hållbarheten.

Arbetsledningen arbetar seriöst med säkerhetsplaneringar och är noga med att påpeka vikten av att inte stressa och ta pauser. Frågan är dock om inte situationen skulle kunna lösas genom att skapa 1–2 tjänster? Företaget har då, i alla fall, gjort en vinst då det skulle innebära 17–18 tjänster i stället för 20 (vi är idag 16.)

Ytterligare en faktor som rimmar dåligt med hållbarhet är att vi, i skrivande stund, inte har fått någon ny sektionschef. Johan har visserligen fortfarande ansvaret men det är knappast hållbart för honom eller för oss om han måste sitta på dubbla poster en längre tid. En ny person som är beredd att anta utmaningen att leda sektionen är det vi främst väntar på i dagsläget. Kanske vi även skulle kunna se 1–2 nya tjänster för att underlätta verksamheten?

Robert Wahlström

Manöverrumm på TMP

Efter att ha blivit attackerad av en hagelskur vid vedgrinden, irrat lite mellan olika dörrar och fått skyddskepsen avblåst av snurrande vindar hittade jag till slut rätt port. Och det var tack vare att jag hade sådan tur att en person kom ut genom porten och jag kunde fråga om det var vägen till TMP:s kontrollrum.

I kontrollrummet blev jag varmt mottagen av Krister Jönsson, Peter Nilsson, Malin Rosenblom och Thomas Wiklund på skift 3. Malin berättar att hon deltog i den första traineegruppen på 90-talet och hamnade sedan här på TMP och har blivit kvar sedan dess.

- vi trivs bra här, säger Krister. Det är ett jättebra ställe att jobba på, vi är ett bra gäng och jobbet är intressant.

Krister har jobbat på TMP sedan 2007, Thomas Wiklund har jobbat här sedan 2014 och Peter Nilsson är veteranen i gänget, han har jobbat här på TMP sedan 1991. Så att det här är en arbetsplats man trivs på är tydligt.

På TMP tillverkas massan som sedan pumpas vidare till pappersmaskinerna. Pappersmassan framställs genom att träflis mals sönder mellan malskivor i raffinörerna. Massan behöver också blekas till rätt ljushet beroende på

vilken papperskvalitet som ska tillverkas och personalen på TMP sköter även blekerierna. Det finns ett blekeri per pappersmaskin. Blekeri 12, även kallad midjan, där massan bleks med hydrosulfit och blekeri 11 som bleker med väteperoxid för att uppnå högre ljusheter till PM11:s produkter. Det är mycket att hålla koll på och allt detta sköts av fyra operatörer per skift.

Under varje skift görs ronderingar för att kolla att allt är ok, spola rent golv vid behov och allt annat som behöver göras för att ha en fungerande anläggning. Även kontrol-

Krister hämtar blekt massa för att kontrollera rest-VP

ler av massan görs, bland annat för att kontrollera rest-VP där VP står för väteperoxid. Fel mängd väteperoxid i massan kan påverka pH och andra parametrar som då kan skapa problem i pappersmaskinen. Rest-VP kontrolleras en gång per skift i ett litet lab intill kontrollrummet i Blekeri 11.

- vi arbetsroterar en gång per 7-dagarsperiod så att vi bibehåller kompetens på alla moment. Och för att det blir roligare att jobba så. Vi roterar mellan Blekeri 11, TMP3, Midjan och TMP12, säger Krister.

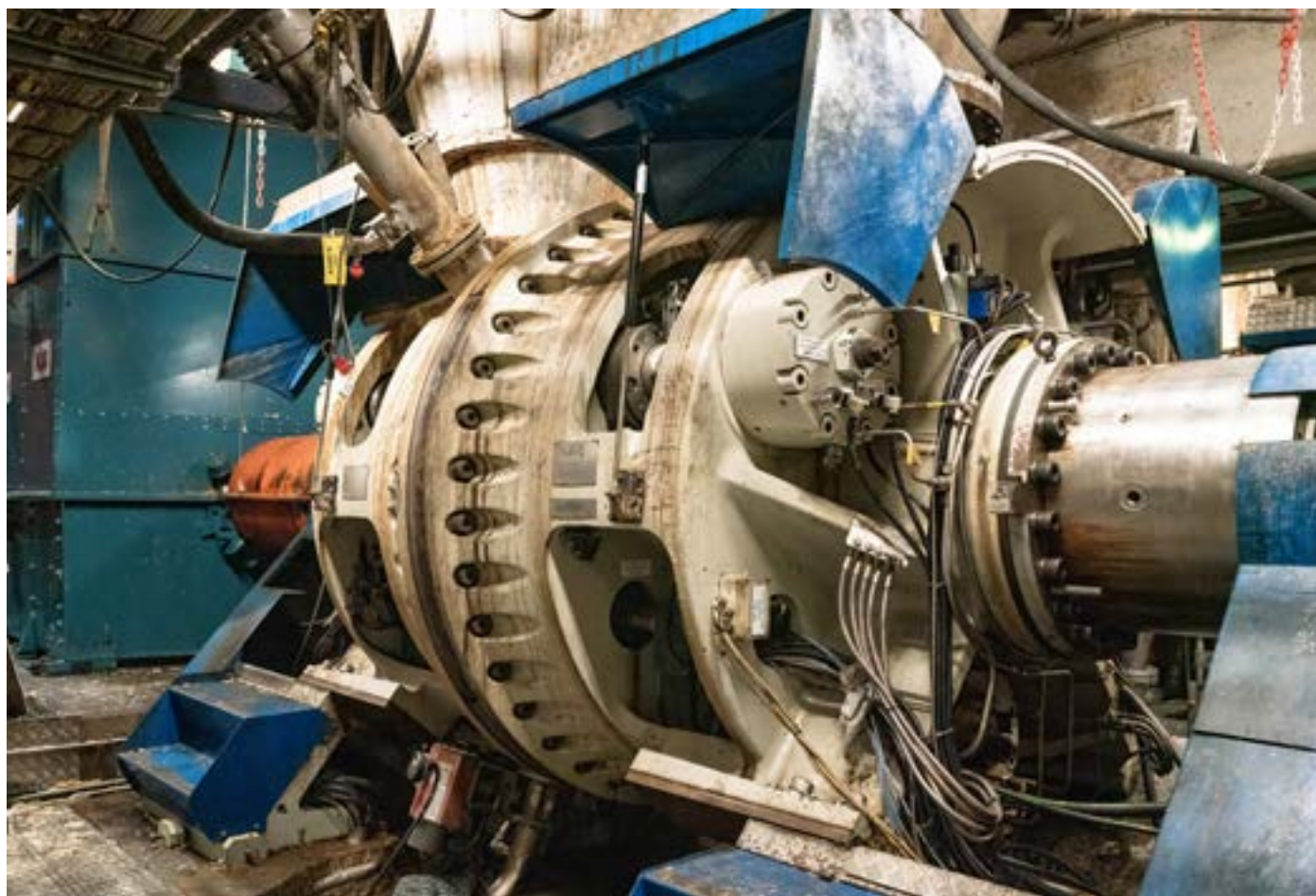
Kontrollrummet i TMP kallas officiellt Driftcentral Massa och här finns även plats för personal från Media som är de som bokar elström. Med dagens elpriser har detta samarbete blivit allt viktigare då produktionen behöver anpassas till elpriserna.

- ja det är stort fokus på massaproduktion efter elpriser nu. Vi har hela tiden koll på elpriserna och anpassar produktionen. Raffinörerna kräver mycket elenergi, vår största drar lika mycket ström på en timme som en vanlig villa gör på ett år, berättar Krister.

Carita Holmberg

En lång rad av raffinörer som mal flis till pappersmassa. Det finns 18 stycken raffinörer varav två är betydligt större än de övriga.

En av de två stora raffinörerna. Elförbrukningen för denna raffinör under en timme motsvarar elförbrukningen under ett helt år i en vanlig villa. Det är lätt att förstå att elpriset får stor betydelse för produktionskostnaden.

Massan från blekeriet innehåller 30% vatten.

En del av massan vägs och torkas vilket ger parametrar till uträkningen av rest-VP.

Massan pressas ur och vätskan blandas med kemikalier som ett delmoment i att bestämma rest-VP.

Efter inblandning av kemikalier ändras färgen på massavatt-net. Sedan mäts hur mycket av en annan kemikalie som behövs för att vattnet återigen ska bli färglöst. Detta mått är en parameter i uträkningen av rest-VP.

TMP

Den första TMP-fabriken, TMP1, byggdes 1974. TMP2 byggdes 1987. Dessa kallas nu TMP12.

TMP3 byggdes 1990 och klarade då att producera 660 ton massa per dygn. Efter optimeringar och uppgraderingar klarar idag TMP3 att producera 1200 ton massa per dygn.

Malin Rosenblom övervakar processen i kontrollrummet, härifrån styrs hela TMP-fabriken.

På väg tillbaka från test- och kontrollrundan passeras tanken med väteperoxid. Krister passar på att känna att temperaturen inte är för hög i tanken.

Webbpris **SKÄRGÅRDSBORD** 265:–
Ordinarie pris 285:–

Webbpris **BUSS + BÅT T/R** 100:–
Ordinarie pris 120:–

Priserna gäller till och med 16/6 2022.

Ta bussen
till båten!

Anslutningsbuss från Stockholm alla dagar
kl. 07.30 och kl. 12.30. Hemma igen kl. 16.45
och kl. 21.30

Från Hallstavik alla dagar kl. 09.05 och
kl. 14.05. Hemma igen kl. 15.10 och kl. 20.10.

Du hittar din närmaste hållplats på
www.eckerolinjen.se/anslutningsbussar

Härliga timmar på Ålands hav

Gör en **dagskryssning** med **M/S Eckerö** och ha det mysigt
fyra timmar tur och retur över Ålands hav. Ombord kan du
njuta av en **smakrik skärgårdsbuffé** eller **à la carte** och
koppla av till **trevlig underhållning** av våra kryssningsvärdar,
trubadurer eller liveband. Passa på att **handla förmånligt** till
vårens och sommarens festligheter när du är ombord!

♪ Vi tar Eckerö Linjen idag! ♪

ECKERÖ LINJEN

www.eckerolinjen.se • Tel. 0175-258 00 • Öppet alla dagar

Avdelningen har alltid haft ett gott öga till Robert Nyberg. Redan i nr 3 1995 började vi en serie kallad "Galleri Robert Nyberg" där vi presenterade flera av hans samhällskritiska betraktelser.

Robert var sedan med på vårt årsmöte 1996 där han för medlemmarna berättade om sitt arbete och hur han fick idéer till nya bilder. Före årsmötet gick han runt hela bruket och lät sig imponeras och kommenterade det på mötet med "ni borde alla se fabriken"! I maj samma år var det en jämställdhetsdebatt på Folkets Hus och då pryddes podiet av fyra stora bilder av Robert Nybergs runda vykort med jämställdhetstema.

Pappers ordförande Jan-Henrik Sandberg får Robert Nybergs tavla av avd 68 18 november 2010

När avdelningen 2010 gav ut ett valnummer av PappersMagasinet beställde vi en bild av Robert som skulle pryda framsidan. Tidningen gavs ut i 24.000 ex och alla medlemmar i förbundet fick den. På ett senare förbundsmöte skänkte vi tavlan till förbundet och den mottogs av dåvarande förbundsordföranden Jan-Henrik Sandberg. Därefter beställde avdelningen ytterligare ett ex av "Pappers-tavlan" direkt av Robert och det är den som finns i vår ägo idag.

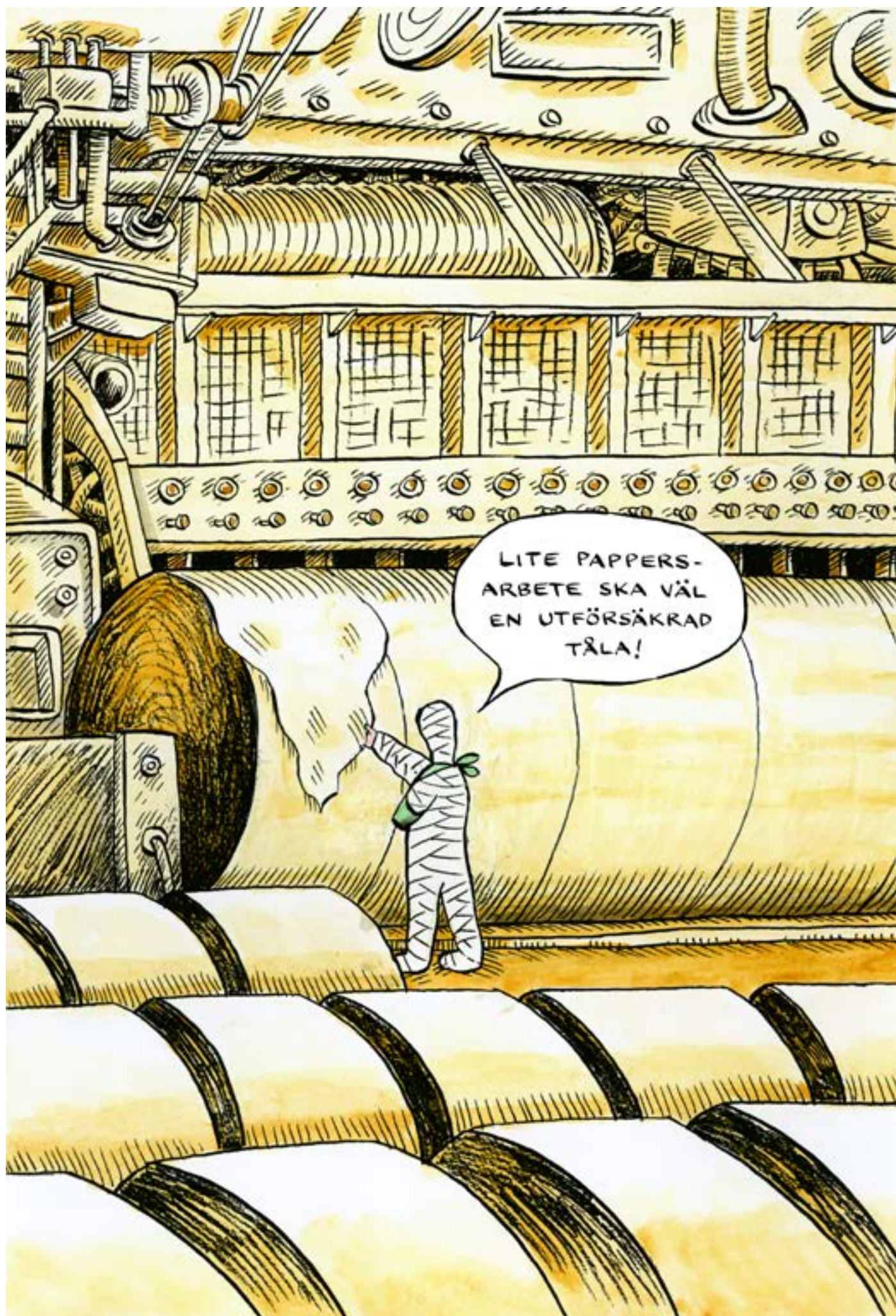
Robert är född 1956 och började publicera sina teckningar i mitten av 80-talet, främst i olika tidningar som t ex Metallarbetaren och Kamratposten men även i DN. Slog igenom stort när han började teckna för Kommunal på 90-talet. Roberts bilder dök plötsligt upp överallt, på affischpelare, i tunnelbanan, som vykort och i demonstrationsplakat.

Han har nu varit verksam i 35 år och gjort tusentals bilder som, ur ett vänsterperspektiv, kommenterar samhällsdebatten och inte minst attackerna mot välfärden. Han har gett ut egna böcker och illustrerat åt andra, bl a Johan Althoff som tidigare medverkat i PappersMagasinet. 2012 utkom praktverket Guldfeber och året dessförinnan erhöll Robert EWK-priset. Roberts föräldrar var konstnärsparet Hendrik Nyberg och Birgit Ståhl-Nyberg – äpplet faller som bekant inte långt ifrån trädet.

Roger Berglund

En teckning av Robert Nyberg

LO-s 1:e VICEORDFÖRANDE PÅ BESÖK

Våra gäster i sällskap med Pappers medlem Peter Messing

Den 19 april fick avdelningen ett trevligt besök! Vår vän och LO:s 1:e viceordförande Therese Guovelin kom i sällskap med Anders Bergérus, ombudsman på LO. Som vanligt träffade hon oss i avdelningsstyrelsen och diskuterade med oss de aktuella frågorna inom den fackliga rörelsen och politiken.

Styrelsen informerade Therese om den växande problematiken kring AFA. Våra medlemmar kommer friska till jobbet och går hem ibland skadade och sjukskrivna. I många fall handlar det om en arbetsskada på jobbet som AFA, av skäl som bara de förstår, ändrar till arbetsjukdom. Antal fall där AFA gör denna ändring ökar och innebär en sämre ersättning till medlemmen.

Therese besökte även Carl Wahrens yrkesgymnasium! Tyvärr fick hon inte träffa skolans elever då de hade Påsklov. Istället blev hon välkomnad av skolans anställda John Juhlin och Susanne Westerberg. Båda två jobbar på skolan som yrkeslärare. De visade snällt och stolt sin fina skola! Både Therese och Anders var nöjda med skolans utformning. I samtalet konstaterades att Sverige behöver att fle-

Therese var nyfiken på vårt bokpapper

Therese och Anders samtalar med John Juhlin och Susanne Westerberg samt Pappers styrelsemedlem Gunnar Hanze

ra ungdomar väljer yrkesprogrammen. Vi informerade henne om samarbetet mellan bruket och skolan. Att de elever som väljer processindustrin är nästan garanterade praktik, sommarjobb och i stort sett en anställning de närmsta 10 åren. Vidare besökte våra gäster anställda på pappersmaskinerna 11 och 12. Therese visade genuint in-

tresse för produktionsprocessen. Vår medlem Peter Messing förklarade för henne processens gång. Det var på alla sätt och vis ett trevlig besök av goda vänner!

Aleksandar

PERNILLA WESTMAN

*Hör du mitt hjärtas puls
Jag är så rädd
Mina andetag är tysta
är skadan redan skedd*

*Ögon vägrar öppna
vill helst inte bli sedd
Försvinner du nu
är jag inte beredd*

Förr i tiden förväntades vanliga familjer (barnen) ta hand om de äldre när de blev gamla, sjuka eller oförmögna att ta hand om sig själva. Annars fanns risken att hamna på fattigstugan, den första formen av kommunala äldreboenden.

Med tiden byttes fattigstugan ut mot ålderdomshem. Där kunde äldre bo tillsammans med andra gamla och känna en viss trygghet och omsorg. Vid Göringe i Häverö socken fanns ett sådant ålderdomshem, ett annat fanns i Edebo.

Utvecklingen gick framåt och efter andra världskriget och när folkhemmet byggdes upp kom nästa steg. De äldre skulle få bo i egna lägenheter intill varandra – det var nu pensionärshemmen skapades. I Hallstavik hade man för det mesta legat i framkant av samhällsutvecklingen. En stor och vacker skola, ett tidigt och fantastiskt badhus, ett pampigt tingshus osv. Nu skulle de äldre få sitt.

På Söderängen byggdes under åren 1945 och 1946 tre pensionärshem. Det var Häverö kommun som stod för investeringen. Åtskilliga åldringar kunde nu flytta in i moderna och trivsamma bostäder. Det fanns 21 lägenhe-

ter som bestod av 1 rum och kök, ytterligare tre lägenheter bestod av rum med kokvrå och till sist fanns tre rum med endast kokskåp. Kostnaden för hela projektet slutade på 337.000 kr.

På vykorten är husen relativt nybyggda. Byggnaderna ligger i öst-västlig riktning och på Elliord Mattssons vykort ser man dem från väster. Bakom husen syns höjden där vattentornet står idag. Pressbyråns bild visar lägenheterna mer från nord-väst och där man bakom pensionärshusen ser villorna på Sanavägen. Vägen är nuvarande Gottstavägen och bron som man ser går över det dike som ledde ner till Edeboviken uppifrån dagens Kusbyvägen.

1955 byggdes nya hyreshus intill pensionärslägenheterna och senare byggde Roslagsbostäder nytt på Gamlebovägen. Där bostadsrättsföreningen Södergårdet ligger idag låg de gamla pensionärshemmen som revs på 70-talet. Idag är det Kristinagården som fyller funktionen som äldreboende samt delvis de lägenheter som Roslagsbostäder har bakom Kristinagården på Dianavägen.

Roger Berglund

■ KULTUR DAN UTTERSTRÖM

Den 7 maj fick Hallstaviik ett nytt offentligt konstverk, Konstnären Dan Utterströms skapelse Sista dagen i paradiset invigdes av kommunalrådet Per Lodenius. Konstverket är beläget mellan nya badhuset och Skeboån, Egentligen är verket en liten park bestående av

flera delar - grusgångar, träd, plattor i marken, bänkar, brygga, japansk ljuslykta och huvudverket Axis Mundi – världsaxeln. Ett nytt spännande besöksmål i Hallstaviik.

Roger Berglund

Dan Utterströms Sista dagen i paradiset.

ERIK JANSSON TILL MINNE

Erik Jansson Foto: Roger Berglund

Vi i Pappers avd 68 saknar en facklig kamrat och vän. Erik Jansson har lämnat oss, han blev nästan 97 år. I Hallstavik kallade man Erik för Skåp-Erik, detta för att skilja på honom och Erik "Packarn" Jansson. Erik hade ett tag arbetat i verktygsskåpet.

Erik var född och uppvuxen i Herräng.

Han berättade; -Efter skolan, -40, var det svårt att få jobb, hade en massa nödhjälpsarbeten och sålde bland annat strömming i Herräng. Gick runt och knacka dörr – det tyckte jag inte om.

Erik fick redan som 15-åring tuberkulos och hamnade då under ett och halvt år på Uttrans sanatorium i Tumba.

Fadern, Nils Jansson, arbetade vid gruvan i anrikningsverket. Nästan varenda kille i Herräng började på linbanan. Det var ett ganska lätt jobb. Erik kom ihåg en kille som sa att han ville läsa vidare men då sa doktor Isaksson till honom "Vad fan ska du med studenten till – börja jobba på linbanan istället".

Erik har jobbat i alla gruvorna i Herräng. Inte som gruv-

arbetare utan som gruvbyggare. Det trivdes han väldigt bra med.

En tid efter kriget flyttade Erik till Stockholm ett par år och arbetade bl a på Luma-fabriken men 1948 vände han tillbaka till Roslagen och Hallstavik. Han fick arbete på verkstaden på pappersbruket och där blev han kvar till pensioneringen. Erik; -Man trivdes väl på bruket men jobbet kom liksom i andra hand det var ju arbetskamraterna som var viktiga. Det var dom som var behållningen. Man gjorde sitt jobb utan att tänka så mycket på det. Det skulle bara göras.

I Hallstavik träffade Erik också sin kärlek, Britt, och tillsammans fick de två döttrar.

Erik Jansson var aktiv och engagerad i olika föreningar. Först var det i SSU-klubben i Hallstavik där även Sune Alm, Roine Carlsson, Lars-Erik Jansson och Johnny Karlsson var med. Erik berättade; -De behövde en ordförande och jag var den ende som inte kunde säga ifrån så då blev det jag som vart ordförande. Det ångrar jag inte alls. Vi var många medlemmar ca 100 st. Det var egentligen då jag blev engagerad. Därefter kom han med i Verkstadsklubben på Holmens Bruk och sedan i Folkets Hus-styrelsen för både det gamla och det nya Folkets Hus. Han var även ombud för tidningen Folket i Bild..

Erik var också aktiv dansare i Häverö Folkdanslag och uppträdde på många platser, han spelade dessutom tennis. Ett annat intresse var konst och kultur. Han läste och skrev mycket och han målade en del, mest för eget nöje. När Pappers avd 68 på 80-talet skulle skriva en 75-års historik

Erik Jansson vid valssvarven PM 2 Foto Curt Larsson

i form av en gräv-där-du-står-cirkel anmälde Erik omedelbart sitt intresse och blev en av de drivande i gruppen. När boken var klar utsågs Erik och de övriga i skrivargruppen till årets Häveröbor.

Efter detta projekt kastade sig Erik in i ett nytt. Genom kontakter i Norrköping fick Erik vetskap om påbörjade modeller av hus från Hallstavik under 30-talet. När Ossian Westell, som påbörjat modellbygget, dog överlät sonen modellerna och skisserna till Erik och ett par andra som tog hem dessa till Hallstavik och startade en modellbyggargrupp som fullföljde projektet och skapade ett bruksmuseum som idag heter Kulturföreningen Rödwillan. När Erik för en del år sedan fick frågan vad han skulle vilja säga till dagens ungdom svarade han; -Att de ska engagera sig mera i facket. Löneskillnaderna har ökat hela tiden sen 80-talet, och det har fackpamparna lite skuld i för att de är lite rädda att ta strid. Fackföreningen skulle kanske vara lite mer kommunistiskt. Man har hakat upp sig på 8-timmars arbetsdag. Människan har inget behov av att arbeta 8 timmar om dagen annat än pengarna. Man kan minska arbetstiden, det

är bra för miljön också. Vi tillverkar en massa skit som vi sen måste göra reklam för att få folk att köpa. Jag är kanske gammalmodig eller också är jag väldigt modern. Vi skulle haft stor glädje av Eriks inlägg i dagens debatter – för radikala idéer var ingen bristvara hos vännen Erik.

Roger Berglund

Begrundan

*Det finns inte mycket att vänta på
den tid som är kvar av livet,
det är bara att sitta och tänka på
sånt som man tagit och givit.
Det är inte så mycket att minnas
kvar av det lilla man minns,
och det är ingen lycka att finnas
när man inte ens minns att man finns.*

Erik Jansson

ROBERT WAHLSTRÖM

Hösthymn

*En mild septemberbris
smeker den av liv
övergödda jorden.
Lovar en tid av stillhet.
En tid av färgernas mångfald*

*I en
förförande
förstörande
dans*

*antänder löven sig själva
Som om de kände
av det oundvikliga.
Som om de ville leva
i brinnande färgprakt
sina sista dagar.*

Facklig grundutbildning maj 2022

Det är kul att konstatera att kursverksamheten är igång ”på riktigt” igen. Sen innebär det fortfarande inte att en massa människor inte smittar varandra – men nu räknas ju åtminstone inte pandemin som en samhällsfara längre..! Studieorganisatören själv åkte ju in i covidland så att det bara tjongade om det i efterslänten. Sannolikt smittad på en kurs. En stor del av påsken tillbringades därför tillsammans med febertermometern och märkliga hallucinationsharar. Det här var faktiskt värre än en rejäl man-cold!

Avdelningen anmälde fyra personer till förbundets Lag- och avtalskurs respektive Förbundskursen och till slut var det en som faktiskt åkte och dessutom fullföljde kursen med en glad min.

PappersMagasinet växlade några ord med Gunnar Hanze som nyligen gick Lag- och avtalskursen på Runö. Det var 16 personer anmälda, säger Gunnar, men till slut blev vi 12 st. Även de två kursledarna hade blivit sjuka! Förbundet löste det här med att chefsjuristen Robert Sjunnebo, förhandlingsombudsmannen Elisabeth Haug och förbundsordförande själv, Pontus Georgsson, hoppade in som kursledare – förmodligen med ganska kort varsel.

I stora drag går utbildningen ut på att ge en översikt av

de avtal vi lever under. Det sker genom att i olika grupp- arbeten arbeta sig igenom ett antal frågeställningar genom diskussioner och bläddrande i avtalstexterna. Värdefullt och bra, tyckte Gunnar. Allra bäst var sammanhållningen i gruppen, det var ett gäng som hade kul även mellan själva lektionerna. Jag är positivt överraskad av hela utbildningen, avslutar Gunnar.

Vid en rundfrågning i styrelsen visade det sig att i stort sett alla, inklusive kontoristen, hade ett intresse av att gå LO:s maktutbildning, så fick det bli så! Ibland är det enkelt att vara studieorganisatör. Det kanske ska poängteras att Maktutbildningen inte alls har något med maktfullkomlighet att göra. Det här var en utbildning där fokus låg på organisering, samhälle och politik. Hur vi organiserar oss fackligt för att stärka vår makt på den egna arbetsplatsen, men även hur vi kan påverka politiska beslut för en önskad samhällsutveckling. Utbildningen hålls på en rad ställen i landet men i vårt fall handlade det om en tvådagarsutbildning i Norrtälje. I det här fallet betydde det att Pappers själva fyllde ett kurstillfälle – nästan! Tack och lov, får vi nog uttrycka det som, var det även två personer från Kommunal anmälda. Det brukar ofta kunna bli lite mer intressant om man även får lite input utifrån. Huvud-

kursledare var riksdagsledamoten Alexsander Ojanne. Så hur blev utlåtandet från styrelsen? De lite mer garvade tyckte att utbildningen var en hygglig repetition av tidigare kunskaper, medan den för de lite färskare rent av uppfattades vara lite ögonöppnande!

Planeringen runt motorsågsutbildningen blev en långbänk mycket p.g.a. pandemin. Ett stort intresse har dock funnits hos medlemmarna hela tiden och avstämmningar har gjorts regelbundet med tänkt utbildare och även med examinatorn för att se hur landet ligger. När restriktionerna äntligen släppte hoppade kursledaren av! Det kändes snopet. Men efter en del letande hittades en ny person med rätt behörighet – som dessutom kunde tänka sig att leda en grupp motorsågsentusiaster! Den nye är klart dyrare än den gamle, men ligger ändå på ca halva priset jämfört ”marknadspris”. Tanken är nu att kunna få till en förhoppningsvis fortfarande efterlängtat utbildning, troligtvis till någon gång under hösten.

Studiesidan lade under april de sista pusselbitarna i planerandet för en ny lokal facklig grundkurs. Det blir i grunden enligt samma koncept som senast men givetvis blir det alltid några små förändringar. Bland annat kommer några nya personer in och leder ”gamla” ämnen. Bara det brukar innebära att det blir lite annorlunda. Kursen kommer att gå två dagar under maj månad.

Senast vi körde en FGU, i november/december 2021, var det bara nya eller unga medlemmar som inte hunnit få några uppdrag eller var alldeles nya i sina uppdrag. Under några års tid har tanken varit att köra igenom så många

nya medlemmar som möjligt eftersom det nyanställs många i jämförelse med hur det sett ut under många år. Alla nya får vid anställningen en värdefull facklig introduktion och kompletteras detta med en grundutbildning så finns möjligheten att man får med sig en vettig facklig grund då skolan inte just har någon undervisning i det här ämnet. Den här gången blandar vi in även några äldre medlemmar med mer erfarenhet – men förvisso är några trots det nya med sina förtroendeuppdrag! Vi tror att det är bra med den blandningen och det erfarenhetsutbytet så att det inte enbart är kursledarna som pratar på. Vi tror också att det kan bidra till en bra kursupplevelse att olika människor tar hand om olika ämnen.

I skrivande stund har dag ett klarats av med ämnet ”En exposé över arbetarrörelsens historia och fackens tillkomst”. Margareta Lundgren från ABF Norrtälje höll det passet under förmiddagen. På eftermiddagen var det Micke Holmbergs tur att på ett översiktligt sätt gå igenom kollektiv – och lokalavtal samt villkorsavtalet och även de fackliga infokanalerna. FGU:ns dag två kommer HR-avdelningen att ha en presentation. Det blir även ett pass med arbetsmiljö samt ett rejält pass om pension och försäkringar.

I utvärderingen av dag ett verkade det som att deltagarna över lag var nöjda och tyckte att det var en intressant dag även om det också fanns synpunkter. Superbra med nöjda deltagare, men också med synpunkter som kan bidra till förbättringar!

Anders Lidén

Deltagare av Lag- och avtalkursen på Runö. Gunnar Hanze i mitten.

45 medlemmar fick en bättre koll på sina försäkringar 2021

Att ni som medlemmar i Pappers avdelning 68 kan få en kostnadsfri rådgivning i röda stugan vet nog de flesta om. Här kommer det ett axplock på statistik från de 45 som förra året hade ett möte med en rådgivare från Folksam på avdelningen.

Av de 45 som gjorde rådgivningen 2021:

- 26 hade behov och valde att lägga till försäkringsskydd
- 5 medlemmar fick reda på att de hade missat att anmäla en skada till Folksam
- 3 medförsäkrade sin partner i Sjuk och Efterlevande-försäkringen
- 3 medförsäkrade sin partner i Medlemsolycksfallsförsäkringen
- 15 flyttade sin tjänstepension
- 10 medlemmar valde att börja ett långsiktigt sparande
- 56 var snittåldern på de som gjorde rådgivningen

Tyvärr så har vi ingen statistik över de som tog bort försäkringar. För det är många av er som har försäkringar

ni inte behöver eller rent av är dubbelförsäkrade. Vi har heller ingen statistik på hur många som gjorde ändring angående att skydda sin avtalspension till familjen.

Mer än var tionde medlem hade missat att söka ersättning för en händelse de kunde få ersättning för. Vi vet att idag så finns det företag som annonserar att de kan hjälpa med att söka ersättning från försäkringar. Vad de inte är så noga med att berätta är att de tar upp till 25% av den ersättningen.

Förra året så betalade Folksam ut över 34 miljoner via ett av bolagen. Det betyder att fackliga medlemmar gick miste om flera miljoner i ersättning.

Om du som medlem misstänker att du har råkat ut för något som skulle kunna ge ersättning så kontakta Folksam. Antingen på [folksam.se](https://www.folksam.se) eller ring in till Folksam på 0771-950 950.

Rådgivningen bokar du via Carita på avdelningen. Hon ser till att du får en tid då du har mötet i Röda stugan. Det enda som behövs är att du har ett mobilt bankid.

En sista reflektion är, vart är de unga medlemmarna? Vi vet att det är ofta de som har störst behov av en rådgivning.

GODA RÅD ÄR INTE ALLS DYRA

En schysst pension och rätt försäkringsskydd är viktigare än någonsin, och därför är det extra bra att du är med i Pappers. Vi på Folksam LO Pension ger dig en timmes rådgivning, utan några måsten, och oavsett om du har din tjänstepension hos oss eller någon annanstans. Välj en tid som passar dig så hör vi i lugn och ro över videosamtal eller telefon. Boka på folksamlopension.se

Läs av QR-koden så kommer du direkt till bokningssidan.

Bryssel

Det här var min andra gång att besöka Bryssel. Den första kan jag knappt räkna med. En tjänsteteresa späckad med massor av möten och knappt tid för stadsupplevelsen. Den andra gången planerade vi inte att besöka Belgiens huvudstad. Familjen och jag skulle bara mellanlanda på vägen till Kroatien. Ett försenat flyg från Stockholm strandade oss i Bryssel två dagar och en natt. På flygbolagets bekostnad fick vi flott boende på Sheraton hotell med betalda måltider.

Efter en snabb lunch åkte vi med bussen till centrala Bryssel. Det tog ca 30 minuter att komma fram. Resan var behaglig och man såg många fina byggnader på vägen till centrum. Det första vi såg när vi kom fram var det kungliga slottet och parken på andra sidan av vägen. Belgiens kungapar bor i ett palats norr om Bryssel, men det är här i det kungliga palatset som de jobbar. En fantastiskt vacker byggnad. På vägen till gamla stan passerade vi även ING art centre. Centret är tillägnat modern och samtida konst. Man kan skåda verk av kända konstnärer som James Ensor, Peter Kogler, Christo och Jeanne-Claude. Vidare såg vi en extrem intressant byggnad – Old England huset. Varuhuset Old England var en stor återförsäljare. Huset är en jugendbyggnad byggd av den belgiske arkitekten Paul Saintenoy 1898–99. Idag huserar i byggnaden Musical Instruments Museum (MIM), grundat 1877, som ingår i gruppen av Royal Museums. Strax efter kom vi fram till ”Jardin du Mont des arts” – en vacker trädgård. När man kommer från det kungliga slottet blir man överraskad med en plötslig utsikt över staden med trädgårdarna nedanför. Hela området är mycket konstnärligt och överallt du tittar ser du arkitektur, konst, design, musik och skulpturer.

På vägen till slutmålet ”Grand Place”- Stora Torget passerade vi en fantastiskt gata under tak – Galerie de la Reine. Här fanns en kombination av dyrare butiker och lite fik, med en lugn stämning och mysig fönstershopping. Så väl butiker som byggnaden i sig var värda en stund. Vi fastnade för alla de chokladbutiker där man kunde skåda och testa belgiska mästares fantastiska arbete. Julstämningen med shopping kändes överallt. Jag passade på och köpte åt frugan en chokladask med de finaste praliner från Belgiens fem mest kända mästare. Asken var gjord av läder.

Sheraton Brussels Airport Hotel, Zaventem

Till sist kom vi till stora torget. Vilket torg – obeskrivligt vackert! Torget anlades redan under senmedeltiden och är idag världsberömt, inte minst för de vackert utsmyckade husen från 1600-talet. Det var redan kväll och man har precis börjat med lasershowen. Många människor placerade kring en stor och snyggt pyntad julgran pratade med varandra och hade en dryck i handen. Bredvid julgranen stod en rejält stor krubba. Verkligen fängslande! En sak är säker - vi kommer tillbaka!

Aleksandar

Galerie de la Reine

Den kungliga slottet

Parken Jardin du Mont des arts

Utsökta kakor

Engelska huset - Old England

Pralinafären i Galerie de la Reine

Bryssel

Land: Belgien

Befolkningstethet:

5 676 invånare/km²

Folkmängd: 1,2 miljoner

Area: 32,1 km²

Grundad: 979

Riktnummer: 02

Höjdläge 13 m ö.h.

Stora torget

NR 1 KRYSSLÖSNING

Ö	L	A	N	D	S	T	O	K
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Vinnare av kryss nr 1 är:

- 1: pris Stefan Pettersson, Huvudlab
2: pris Gunnar Hanze, Byggnads

MATLAGNING

Parmesangratinerad kyckling med grönsallad - 4 portioner

Ingredienser:

- 600 g Kycklingfilé Färsk
- 3 dl Creme Fraiche Naturell
- 150 g Parmesanost
- 150 g Haricot Verts Färsk
- 1 st Gurka
- 2 st klyftor Vitlök Färsk
- 1 tsk Salt Fint
- 2 krm Svartpeppar Malen
- 1 msk Olivolja
- 4 portion Basmatiris

Gör så här

1. Värm ugnen till 200 grader.
 2. Kyckling: Salta och peppra kycklingfiléerna. Bryn dem på hög värme i lite olja, ca 2 min/sida. Lägg över kycklingfiléerna i en ugnsfast form.
 3. Riv parmesanosten och blanda med crème fraichen i en bunke. Pressa i vitlök och tillsätt salt och svartpeppar.
 4. Täck kycklingen med ostblandningen och sätt in i ugnen ca 15 min.
 5. Tillbehör: Sjud haricotsvertsens i 2 min. Sila av vattnet och lägg upp i en skål. Skiva gurkan och blanda med haricotsvertsens.
- Servera kycklingen med grönsaker och ris vid sidan av.

Tommy's Margarita

Ingredienser 1 drink

- 5 cl Tequila
- 3 cl Limejuice
- 2 cl Agavesirap

1. Häll alla ingredienser i en shaker.
2. Fyll shakern med is.
3. Skaka drinken kall.
4. Sila upp i ett isfyllt glas med saltad kant.
5. Garnera med lime.

Dags för ett nytt kryss. Du behöver inte lämna in hela krysset när du löst det. De bokstäver som hamnat i de tonade rutorna bildar ett "lösenord".

Lämna in detta lösenord tillsammans med ditt anst-nr, namn och avd. så deltar du i dragningen.

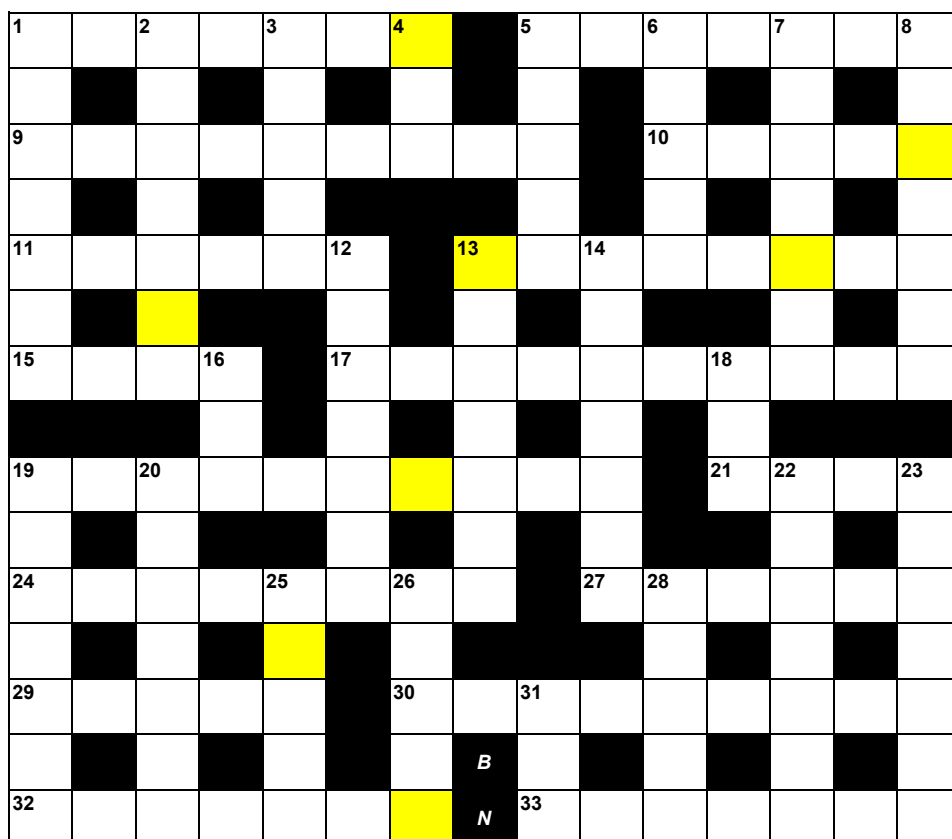
Du kan även maila lösenordet till oss :

avd68@pappers.se

Bland de inlämnade rätta svaren kommer vi lotta ut:

1: pris 2 st trisslotter

2: pris 1 st trisslott

Lodrätt

1. Gökurens förlovade land
2. Konkurrenten
3. Han i flaskan
4. Kontorsrättans bildningsförbund
5. Dammsugare
6. Blev Paul McCartney av E. II
7. Verkar luften vid värmebölja
8. Finns på lekis
12. Förkunnare
13. Varma fontäner
14. Turk förr
16. Vild killing
18. Utgångspunkt för ekrar
19. Kan både fotled och eka
20. Förekommer kring vågrätt 17
22. I en sån bryggs "Skogsstjärnan"
23. Jobbar med förband
25. Mando Diao-Gustaf
26. Ämnar
28. Vämjelse
31. Fostrade Zlatan

Vågrätt

1. Ingen muntergök precis
5. Inhalera
9. Framträdande hos skinhead
10. Stad med SSAB
11. Anders "Lillen" boxare
13. Hoppas runt vågrätt 17
15. Att galva med

17. Reses fredag den 24 juni
19. Kallades "finrum" förr
21. Vill vi ha sommaren
24. Kan glass ge tänderna
27. Hoppas metaren att det gör
29. Isar
30. Sprids över sommaren
32. Pengar förr

33. Kräver ofta många lådor

Vi är på plats och räddar liv i Ukraina

**Swisha ditt
stöd till
900 80 79**

REDIGERARE:

Aleksandar Srndovic

ANSVARIG UTGIVARE:

Pappers avd 68

NÄSTA NR:

September 2022

REDAKTIONEN:

Anders Lidén

Carita Holmberg

Aleksandar Srndovic

Mikael Holmberg

Roger Berglund

KONTAKT:

Pappers avd 68

Tyskavägen 1

763 81 Hallstavik

0175 26 390

www.avd68.com

Tryck: Hallstabil AB Hallstavik 2022